

Brugergruppens årsrapport 2023

Forord

Klimadagsordenen har i mange år været retningsgivende for arbejdet i Brugergruppen, men også krigen i Ukraine har påvirket Brugergruppens arbejde i 2023.

I forhold til fjernvarme er det nu lykkedes at få de sidste boligområder væk fra naturgas og over på fjernvarme (bortset fra Risby, som er særlig udfordret på grund af sin beliggenhed). Vi er nu på over 99% fjernvarme i Albertslund.

For otte år siden var vi i Albertslund forudseende nok til at skærpe vores ambition med en målsætning om lavtemperaturfjernvarme fra januar 2026. Vi har i samarbejde med byens boligområder brugt årene på at gøre os klar til at kunne nøjes med 60 grader varmt vand i fjernvarmerørene. Lavere temperaturer betyder et lavere ledningstab og gør det nemmere at indpasse forskellige former for overskudsenergi eller vedvarende energi i fjernvarmenettet. Det kommer til at ske gennem flere varmepumper og elkedler i fjernvarmen, og det bliver et centralt emne at arbejde videre med i de kommende år i et samspil mellem VEKS, Forsyningen og borgerne/Brugergruppen.

Med hensyn til Affald og Genbrug har vi nu fået implementeret alle de nye ordninger, og vi skal fortsat arbejde på at sortere vores affald endnu bedre. Det er lidt ærgerligt, at vi har brugt så mange ressourcer på at indføre de nye ordninger, men ikke rigtig kan aflæse det i de indvejede fraktioner hos Vestforbrænding. Der er rum for forbedring. Så det er en oplagt opgave for Brugergruppen og de enkelte boligområder at levere på.

Vi skal også gå vores affaldsplan igennem og se, hvordan vi kan få meget mere til direkte genbrug. Vi skal have kigget på både vores storskralds- og haveaffaldsordning – ligesom vi i samarbejde med Vestforbrænding skal have endnu flere muligheder på genbrugsstationen for direkte genbrug.

At levere på klimadagsordenen er om muligt kun blevet endnu vigtigere i 2023, hvilket også har medført, at vi nu har fået nedsat et Klimaforum under Brugergruppen. I 2024 skal vi finde ud af, hvordan vi bedst organiserer os og bruger vores kræfter. For Brugergruppen skal også i de kommende år bidrage aktivt til den grønne omstilling i Albertslund.

Stor tak for samarbejdet og det store engagement i det forløbne år.

Marianne Burchall, formand for Brugergruppen.

Fjernvarme

Nye varmetakster. Brugergruppen har bidraget til et langt og grundigt forarbejde om en ny takststruktur for fjernvarmen. Arbejdet har været koncentreret i en ad hoc-arbejdsgruppe, der på mødet i juni kom med deres forslag til ny takststruktur, som Brugergruppen tilsluttede sig og sendte videre til Kommunalbestyrelsen.

En betydelig ændring i takstsystemet er, at vi i højere grad skal betale det, varmen koster på produktionstidspunktet. Dvs. om vinteren, hvor det er dobbelt så dyrt at producere en MWh varme, sammenlignet med om sommeren, kommer vi til at betale mere for varmen, hvilket giver ekstra motivation til energibesparelser. En anden nyskabelse er afskaffelse af arealafgiften baseret på husets størrelse, og overgang til en effektafgift baseret på de sidste tre års forbrug. Det sker for at belønne dem, der energirenoverer deres bolig – og for at gøre fjernvarmen attraktiv for nybyggeri, hvor høje faste udgifter ofte gør den individuelle varmepumpe mere attraktiv end fjernvarmen.

Prisen pr. MWh i den enkelte måned vil være fastlagt fra årets begyndelse. Acontobeløbet vil dog som hidtil være ens måned for måned året igennem. De nye takster indføres fra 2025.

Prisen for fjernvarmen stiger i 2024. Set i lyset af krigen i Ukraine, forsyningskrisen og energikrisen generelt er vi indtil videre egentlig sluppet billigt. Men nu stiger fjernvarmen altså også. Det skyldes flere ting, blandt andet stigende priser på biobrændsler på verdensmarkedet, men også priserne på materialer og arbejdskraft er steget. Endelig har høje elpriser i 2022 bidraget til at holde fjernvarmepriserne nede, hvilket så ændrede sig i 2023 med lavere elpriser. Lavere elpriser betyder, at fjernvarmen må afholde en større del af udgifterne, når der laves kraftvarme – altså samproduktion af el og varme.

Prisen på fjernvarme stiger mere end 10% i 2024, hvilket medførte, at alle sidst på året fik besked om dette i e-Boks. VEKS valgte af hensyn til fjernvarmekunderne at holde prisen "kunstigt" nede, ved at sælge nogle overskydende CO₂-kvoter. De generelt stigende priser giver et øget incitament til at spare på varmen.

Fremtidens forsyning. Træ og halm bliver i dag brugt i stor stil i vores energiforsyning for at undgå olie, kul og gas. De afgifter, der er lagt på brændsler, favoriserer biobrændsler, da det antages, at de er CO₂-neutrale. Men det er de ikke. De er lige så klimaskadelige som fossile brændsler, indtil nye planter har bundet kulstoffet igen. Biobrændsel er derfor kun et overgangsbrændsel, indtil vi får etableret nok vedvarende energi som sol og vind. På et brugergruppemøde lagde en repræsentant fra hhv. Klimaforum, Rådet for Grøn Omstilling og VEKS op til en vigtig debat om biobrændsler og fremtidens energiforsyning. Hvordan får vi kombineret vedvarende energi med varmepumper, lavtemperatur fjernvarme, CO₂-fangst, geotermi, prisdannelse, biogas og varmelagring? Hvor hurtigt kan vi gøre det, og hvad koster det? Elektrificering af fjernvarmen kræver udbygning med flere vindmøller og solceller. Regering og Folketing har ambitiøse planer på det felt, men endnu er energiover og -parker kun planer. Samtidig skal vi sikre os, at der er effekt nok, når der hverken er sol eller vind til at dække efterspørgslen på strøm.

De sidste større boligområder blev tilsluttet fjernvarme i 2023. De sidste boliger i Herstedøster Villaby og næsten alle i Herstedøster Landsby, nåede at blive tilsluttet fjernvarmen med udgangen af 2023. De to tidligere gasområder er således koblet på, og dermed er næsten hele Albertslund, på nær Risby, på den mere miljøvenlige fjernvarme. Det bliver ikke meget bedre med over 99% af varmebehovet i Albertslund dækket af fjernvarmen. Der er for lang afstand til Risby til at det kan betale sig at forbinde Risby med fjernvarme. Forvaltningen undersøger om der er andre muligheder for en fælles varmeløsning i Risby. Det sker gennem projektet *Lokalvarme i Hovedstadsregionen*.

Affald & Genbrug

Fokus på nye ordninger. 2023 er forløbet med implementering af de nye affaldsordninger. Herudover skulle vi også til at sortere tekstiler fra, altså de dele af vores brugte tekstiler, som er for dårlige til at komme i tøjcontaineren. Brugergruppen indstillede derfor til Kommunalbestyrelsen, at indsamlingen startede op den 1. juli. Alle husstande har fået røde poser til tekstiler, som enten skal stilles ud, eller kommes i nye containere afhængig af, hvor man bor.

Kommunen har fået lavet en større undersøgelse af, hvad der egentlig er i vores restaffald – altså hvor meget er der i skraldeposen til forbrænding, som egentlig skulle have været i en af de andre fraktioner til genanvendelse. Undersøgelsen viser meget entydigt, at sorteringen er bedst, hvor man har individuelle beholdere, f.eks. i parcelhuse. Det er især madaffaldet, der giver anledning til fejlsortering - alt for meget madaffald havner i restaffaldet – og det må vi se at få gjort noget ved.

Genbrug af fliser, sten og sanitet. På Genbrugsstationen er der over 2,5 uge i 2023 blevet indsamlet ca. 6 ton sten, fliser, wc'er og håndvaske, i et forsøg på at få mere genbrugt. 6 ton tegner vældig godt, og indsamlingen fortsætter derfor frem til juni 2024, hvorefter det skal afgøres, om og hvordan indsamlingen skal fortsætte.

Affaldstaksterne stiger også. Generelt kommer taksterne tilbage på 2022 niveau, fordi Forsyningen havde et overskud, der blev betalt tilbage i 2023 i form af lavere takster. I 2024 kommer vi derfor tilbage på det normale niveau igen.

Fremtiden for affaldssektoren. Folketinget har besluttet store ændringer for affaldssektoren. Forbrændingsanlæg, indsamlingen og administrationen skal lægges ud i selvstændige selskaber, og derved udskilles fra kommunerne, der kun skal beholde tilsynsmyndigheden. Det kommer vi formentlig til at høre meget mere om i det kommende år. Indtil videre er tidspunktet for selskabsgørelse af affaldsområdet udsat nogle gange.

Udebelysning og signalanlæg

Kommunalbestyrelsen havde for 2023 godkendt en energispareplan, der bl.a. betød, at udebelysningen blev reduceret. Den moderne udebelysning var allerede dæmpet om natten, men blev dæmpet yderligere, hvilket ikke oplevedes så markant. Den traditionelle udebelysning blev til gengæld dæmpet ved at slukke hver anden lampe.

Årsagen til energibesparelserne var en reel frygt for "brownouts" og "blackouts" i Danmark, hvor brownouts er en kontrolleret nedlukning af (dele af) strømforsyningen, mens blackouts er deciderede strømsvigt. Især den dæmpede traditionelle belysning skabte udfordringer i Albertslund, og derfor er det fra 2024 besluttet at tænde alle lamper igen, da situationen for elnettet har forbedret sig.

Vand & Spildevand

Der har i årets løb ikke været så meget nyt fra HOFOR på Brugergruppemøderne. Det vil ændre sig i 2024, hvor en række emner er relevante at få en status på og debattere, så vi i boligområderne kan bidrage til et

mere bæredygtigt vandkredsløb. Emner det kommende år kan fx være: Hvor langt er vi med blødt vand til hele kommunen; problemet med PFAS og en række andre problemstoffer i grundvandet; klimatilpasningsprojekter og fremdriften på renovering af ledninger i Albertslund.

Takster for 2024. Inflation rammer også vand- og spildevandstaksten, der stiger med 7% for 2024. Ud over inflationen skyldes det også udbygningen i byen og klimasikring af byen, og det skal finansieres. Noget betales af byudvikleren, mens afledte effekter, f.eks. omlægninger af hovedledninger, finansieres af fællesskabet. Den gode nyhed er, at skærer du lidt i dit vandforbrug, slipper du uden om prisstigningen.

Klima

I forbindelse med arbejdet med Klimaplanen for Albertslund Kommune, og forankringen hos byens borgere, er det vedtaget, at der skal etableres et klimaborgerforum som en fast ad hoc-arbejdsgruppe under Brugergruppen. Klimaborgerforum, som hurtigt skiftede navn til Klimaforum, brugte det meste af 2023 med at tilrettelægge og afvikle en "Ungdommens Klimadag" den 1. december i forbindelse med COP 28. I løbet af foråret 2024 skal der tages stilling til, hvordan Klimaforum skal være organiseret – måske som en mere integreret del af Brugergruppens arbejde. Vi skal også se på, hvordan gode klimaprojekter et sted i byen kan give anledning til inspiration i andre dele af byen.